

Epoca de Aur

REVISTĂ DE FAPT · SPE-
RANȚĂ · ȘI · CONVINGERE

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Duminecă 15 Aprilie 1923
Volumul II. ✦ Numărul 9.

Apare tot a doua Duminecă
în Cluj, Strada Nicolae
*Filipescu nrul 10 * * * **

Abonamente: pe un an 50 lei, pe
un an 25 lei, Exemplarul 2 lei.
în America pe an \$ 1.00. Ex. 5 cents

Printed in Roumania.

Vol. II. Duminecă, 15 Aprilie 1923. No. 9.

CONȚINUTUL EPOCEI DE AUR

SOCIALE ȘI EDUCAȚIONALE

<i>Cum scriem și cum ar trebui să scriem românește</i>	123
<i>Război de 30 de ani</i>	134
<i>Putea și scăpat Țarul?</i>	134
<i>Presă și distrugerea pădurilor</i>	134
<i>Oglinda lumii</i>	135

LITERATURĂ ȘI ARTĂ

<i>Nuclele lui Caragiale</i>	133
<i>Minerii (vers)</i>	125

ȘTIINȚĂ ȘI DESCOPERIRI

<i>Conceptiile astronomice ale popoarelor primitive</i>	126
<i>Urmele strămoșilor noștri</i>	133

IGIENĂ ȘI SĂNĂTATE

<i>Baza vieții</i>	127
<i>Prevenirea frigurilor de baltă</i>	128
<i>Cinci sute de mii de morți</i>	133

RELIGIE ȘI FILOSOFIE

<i>Un rechin document interesant</i>	126
<i>Isus (vers)</i>	124
<i>Isus Christos (vers)</i>	132

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Publicată tot a doua Duminecă în Cluj.
Strada N. Filipescu 10. — Telefon 4-46.

Redactor J. B. SIMA.

Abonamente: pe un an 50 lei.
pe jumătate de an 25 lei.
Numeri singuratici 2 lei exemplarul.

În America: pe un an 1 dolar.
Numeri singuratici 5 cents exemplarul.

Toate scrisorile și abonamentele să se
facă pe adresa . . . EPOCA DE AUR
Strada N. Filipescu 10 CLUJ.

Emoția de Aur

REVISTĂ :: DE :: FAPT :: SPERANȚĂ :: ȘI :: CONVINGERE

A P A R E T O T A D O U A D U M I N E C Ă * * * * *

Vol. II.

Duminică 15 Aprilie 1923.

No. 9.

I N V I E R E A

Acest cuvânt fermecător și plin de nădejde — da, plin de nădejde pentru o lume ce umblă pe marginea mormântului — îl auzim iarăși de pe buzele tuturor oamenilor, cum s'a auzit de atâtea ori în trecut. A sosit ziua Paștelui, și creștinii sărbătoresc învierea lui Christos.

Dar pe cât este de însemnată această sărbătoare, sau mai la loc, întâmplarea sărbătorită, pe atât de disprețuit și batjocurit îi este înțelesul. Sărbătorirea este mai mult tradițională și un obicei decât un fapt sau o credință cu o însemnătate. Sub înrăurirea tradițiunii omul postește 40 și mai bine de zile, și după cum stomachul nu se prea împacă cu postul, bietul om așteaptă cu o dorință nespūsă sosirea Paștelui ca după aceea să se mai înfrupte și cu de dulce. Hainele nouă joacă și ele un rol mai însemnat decât moartea lui Christos. Mâncările bunișoare ce să pregătesc în mod cu totul deosebit pentru „sărbători”, îmulțesc și ele dorința în venirea lor. O mersetură la biserică Duminică înainte de prânz, îmbrăcat în haina cea nouă, și apoi trei zile de petrecere cu mâncări și beuturi de cele mai gustoase, în care timp omul mai este scutit și de munca zilnică, iată ce însemnă Paștele pentru cei mai mulți creștini. Au „înviat” zilele bune de mai înainte.

Comercianții își au și ei motivele lor de a aștepta cu bucurie și nerăbdare „ziua învierii” Domnului. Prăvăliile de tot felul să pregătesc cu stocuri (marfă) imense pentru sărbători, îmbracă vitrinele (ferestrele) cu cele mai ispititoare noutăți, anunță mari reduceri de prețuri, amintind trecătorilor că să apropie Paștele. Urmează apoi vânzări mari, și sub obișnuita reclamă a celor mai recente noutăți din străinătate, să descarcă de o sumentenie de mărfuri remase din anul trecut. Și așa și pentru aceștia a „înviat” o afacere care stătuse „moartă” tot anul.

Locul de onoare în privința aceasta, însă, îl ocupă o firmă de „licheruri” (beuturi spirituoase sau alcoolice) din Cluj, cari anunță pe publicul Clujului prin ediție specială, împăr-

șite gratuit pe străzi, prăvălii și cafenele, că are cele mai bune licheruri pentru Paște. Cetim textual:

„Este un obicei vechiu și bun, ca pe masa fiecărei familii lângă Cozonacul de Paști, să fie și licherul Szilagyi.” Vorbește omul din experiență, și anunță rituos că obiceiul este vechiu și bun. Mai lipsea doar să amintească că și Christos la Cina cea de pe urmă, a avut lângă pâine, vin. Ovreur (căci de obicei fabricile de licheruri precum și cârciumele sunt în mânele ovreurilor) după ce a răstignit pe Christos vinde acum licheruri pentru serbarea învierii lui. Nici o desonoare ovreurilor, căci dacă n'ar fi ei, ar fi alții cari ar face tot așa. Am voit numai să dovedim ceea ce am spus mai sus, că sărbătorirea „învierii” nu este decât un dispreț și batjocură asupra faptului adevărat — a învierii Domnului.

„Să ne luminăm cu prăznuire și unul pe altul să ne îmbrățișem. Să zicem: fraților! — și celor ce ne urăsc pe noi; să iertăm toate pentru Inviere.” Așa sună o frază din scrisoarea pastorală a mitropolitului din Sibiu, dr. Nicolae Balan, adresată poporului și clerului ortodox. Cuvintele, cari de altfel exprimă un principiu nobil și demn de urmat, s'ar potrivi și altora indiferent de religie sau confesiune.

Dar vai! dacă cuvintele sunt frumoase și binevenite, ele nu reprezintă nimic, nu-s decât o formulă veche goală întrebuintată anual la Paște.

În loc de „frate”, îndată ce unul nu se unește în totul cu părerile noastre, și nu umblă în calea intereselor noastre, îl numim „dujman” al neamului, al țării, al tronului; și în loc „să îi iertăm toate pentru Inviere”, desigur că-l zugrumăm dacă-l putem, îl înfundăm în tennită, îl innăbușim dela viață indiferent de înviere.

Acesta e tristul adevăr în viața noastră privată și publică. Dăinuește ura de moarte între oameni siguratoci de același neam, sânge și credință; ură de moarte în viața publică, în cea politică și chiar cea religioasă (a se

vedea luptele de cuvinte dela Senat între mitropoliții ortodoxi și catolici). In loc de frăție și iertare, dăinuiește o stare care este prea bine descrisă în următorul pasagiu de ziar:

„Lumea par'că e ieșită din țâțâni. Legăturile morale între popoare și oameni sunt slăbite. Sfășieri fratricide ni se arată pretutindeni. Principiul și drepturile câștigate în secole de lupte grele și însângerate, pentru cari oamenii au murit cu milioanele și fruntașii lor au suferit, începând cu cel mai nobil, cu divinul martir, temnița, și cercul, și crucea, și rugul, principiul și drepturi cari ne apăreau, numai în urmă cu câțiva ani, ca inseparabile de omenirea modernă, de omul modern, sunt atacate și călcate în picioare. Superstiții și patimi, invidii și mai ales uri, cari ne arată, după nouăsprezece secole, mai departe ca ori când de învățăturile blândului și bunului Isus, se întind, și trezind instincte pe cari progresul civilizației părea a le fi îngropat de mult, ne reîntorc par'că

spre acele vremuri de întunec medieval, cari au mai amenințat odată să prăpădească omenirea.

O neliniște generală, o nemulțumire, o turburare, o nesiguranță generală, umplu sufletele. Încotro întorci privirea. numai îngrijorare, numai întunec. Oamenii nu se mai înțelege între dânșii. Se sfășie ca lupii, la figurat și în realitate. Sărăcia, această rea sfătuitoare și hidoasă prezicătoare de rele morale, ne privește cu ochii holbați.“

Și este un mare păcat a invoca învierea lui Christos pentru șmecheriile noastre, pentru a acoperi o viață înrăutățită și cari nu coresponde mânturisirii credinței noastre. Și tocmai aceasta o vedem dăinuind pretutindeni — ipocriția religioasă.

Dacă Isus s'ar pogori astăzi, și ar intra în templu, ar avea nevoie de un biciu puternic să scoată afară pe schimbătorii de bani, cari comercializază cu învierea sa.

Isus

*La glasul Tău popoarele tăcură...
Din negrăita, marea-Ți suferință,
Țănu isvorul viu de biruință,
Neîntrecuta Ta învățătură.*

*N'ai fost un om. Inșelător n'ai fost,
Mângăătorul nostru blând Isus.
Ca toți să-ți știe pământescul rost,
Lumina Ta a strălucit prea sus.*

*Mormântului trușășii Te-au sortit,
Ș'n suflet bucuria le-a săltat,
Dar moartea să-Te aibă n'a vroit.
A treia zi din morți ai înviat,*

*Și ai zburat o dără de lumină,
Spre ceru'ntins în faptul dimineții,
Mărturisind că ești atotputernic,
Speranța morții noastre și a vieții.*

*Te așteptăm și timpul nu-i departe,
Când între noi vei străluci de sus,
Când cerurile'n două vor fi sparte,
Și toate cele pământești vor fi apus.*

*Te așteptăm cu fruntea'nșeninată,
Ca să cobori, prin nouu ce zboară,
Și să dărimi cu slava Ta divină,
Toți idoli'ntronați a doua oară.*

MARIN DRAGNEA.

PACE VOĂ

CÂND Isus după înviere s'a arătat apostolilor, cele dintâi cuvinte cari le-a grăit către ei au fost: Pace vouă! Cuvinte dulci, pe cari El de nenumărate-ori le-a grăit în vreme de trei ani și jumătate, umblând prin orașele și satele Galileii, Iudeii și Samariei.

Cuvântul „pace” e totdeauna un cuvânt de farmec și tresărim când îl auzim și noi, oamenii zilelor de azi. Dar nu îl înțelegem așa, cum îl înțelegea cerescul Învățător. Înviind El din morți, și „dându-i-se de către Tatăl toată puterea în cer și pe pământ”, el ar fi putut să zdrobească pe vrăjmașii lui.

Ar fi putut să-și răzbuie asupra lui Pilat. asupra arhierilor Ana și Caiafa și asupra altora. Cel ce a avut putere ca să învieze morți, ar fi avut și puterea de-a nimici chiar toată lumea asta. Și ar fi avut motive de răzbumare. El a propovăduit numai adevărul, a făcut bine tuturor și cum spunea soția lui Pilat. — *nimămă, nici un rău n'a făcut.* L'au omorât totuși. L'au omorât, în credința că vor omori și adevărul propovăduit de El.

Acela care dându-și sufletul se ruga pentru vrășmașii lui, zicând: „Părinte, iartă-le lor”,¹⁾ nu putea

să aibă însă gândul răzbumării. De-aceea, când se arată apostolilor, cari poate se așteptau la vre-un cuvânt de ocară, pentru-că s'au lăpădat de dânșul, cu glasul lui blând le grăsește: Pace vouă!

Cuvântul păcii, care l'au cântat ingerii la nașterea lui deasupra peșterii din Viflaim, acum îl rostesc chiar buzele celui venit din cer. Pe apostoli încă i-a învățat, să zică de câte-ori vor intra într-o casă: „Pace casei acesteia!”

Dar pacea aceasta, o rostesc adeseori numai buzele noastre, iar buzele nu spun totdeauna șoaptele sufletului. De-aceea, după-ce trec sărbătorile, pacea fuge dela noi, pentru-ca să facă loc vrajbei. urilor și dușmăniilor.

Auzim cuvintele aceste la Paști, citindu-ni-se din Sf. Evanghelie. Fericit acela, care se va sili să-și tipărească în suflet *cuvântul păcii*. Isus Hristos n'a rostit cuvintele aceste dumnezeiești numai pentru-ca să se citească din carte, ci ca să pătrundă în sufletul omenesc.

Hristos a înviat! Pace vouă!

Ieftimu Popa.

1) Aceste cuvinte nu se găsesc în bibliile originale. Zidovii n'au fost iertați — au plătit la 70 de ani d. Chr. cum a fost prezis. — Mat. 3:10.

CUM SCRIM ȘI CUM AR TREBUI SĂ SCRIM ROMÂNEȘTE?

— Câteva notițe ortografice. —

ORTOGRAFIA limbii române a trecut de mult peste faza de tranziție spre o unificare. Academia Română și-a însușit în întregime propunerile lui Titu Maiorescu (†1918) privitoare la ortografia românească încă în sesiunea generală din 1904. De atunci sunt aproape două decenii. Generația tânără de azi, în mare parte, nici nu ajunsese vrâsta școlii, unde avea să facă cunoștința celei mai ușoare și mai desăvârșite ortografii românești, în comparație cu trecutul.

Ortografia adoptată de Academia Română, ea de cea mai înaltă și mai autoritară instituție chemată să îndrume în această direcție, a fost introdusă în toate actele, în toate manualele didactice, în cele mai multe operi ale scriitorilor noștri și în întreaga viața noastră publică și particulară.

Cu toate acestea, până astăzi nu avem încă o ortografie unitară. Presa, operile literare și științifice, manualele didactice, scrisorile publice ori particulare, în toate părțile, băjbăe de abateri dela regulile ortografiei oficiale. Firește, nu poate fi vorba de greșelile de scriere făcute din neștiință. Vorbim de cazurile, cari se prezintă cu statornicie în același fel. Ele au contribuit mult la o confuzie oarecare. Deaceia cred că nu strică să se revină asupra lor din când în când.

Din mulțimea fenomenelor de felul acesta nu arare ori ne isbește aspectul diform și inestetice ce-l oferă unificării noastre grafice, abaterile în scrierea lui „i” și „â” și scrierea formelor scurte ale pronumelui personal: îmi, mi, îți, ți, îi, i, își-și, mă, m', te, îl, l, se, s', la singular și ne, ni vă, v', le, li, îi, i, la plural.

În ce privește scrierea lui i și â observăm următoarele: cu i scriem a) la începutul cuvintelor: împărat, împac, inger. etc. și în alte vreo 570 de cuvinte (Vezi Dicționar ortografie, St. Pop, București 1909, pp. 107—117); b) în corpul cuvintelor l) în cuvintele compuse: neîndurare,

neîmpăcat, neînțelegere, etc. 2) în toate formele verbelor, cari la modul infinitiv se sfârșesc în ri, a urî, a coborî, a hotărî, a târî, a omorî, a se posomori. Astfel scriem: hotărîm, urînd etc.

În toate celelalte cazuri, când într'un cuvânt se aude sunetul â se scrie cu â și nu cu i. Ex. român, cântec, vânt, etc.

Mai multe și mai statornice abateri dela regulile ortografice întâlnim la formele scurte ale pronumelui personal. A însăși nenumăratele forme greșite în cari se prezintă aceste pronume, ar fi o osteneală ingrată și inutilă. Mult mai practic e a arăta forma corectă, în care trebuie să se scrie.

Ne năzuim să simplificăm. „Îmi, îți, îi, își...” sunt cuvinte întregi, se scriu întruna, nu se leagă în forma aceasta niciodată de alte cuvinte: îmi pare bine; îți aduci aminte? îi scriu; își șterge ochii. Nu scriem deci niciodată i'mi, ori i-mi, nici i'ti ori i-ți, i'i, i-i, i-și, i'si.

Mi, ți, i -și, ne, ni, le, li, 'l se leagă de cuvintele de cari se țin prin o linioară, care se pune înainte ori îndărăt (-mi-), după locul ce-l ocupă: Dă-mi, mi-a zis... Dându-ți. Nu se leagă de cuvinte mi, ți, i, ni, vi și li, când după ele urmează un alt pronume scurt, mai ales „se”. Ex. mi se pare, i se pare etc.

Mă, m', vă v', pe urmă îl, l se, s' se supun aceluiași reguli. Mă, nă și îl se scriu totdeauna întregi. Prescurtate se scriu: m', v': m'am dus, v'am văzut; se vede, s'a văzut. M'am dus, din: mă am dus, v'am văzut, din: vă am văzut, s'a văzut, din: se a' văzut...

Observațiile sumare asupra chestiunilor de scriere nu formează o lectură interesantă pentru oricine, utilă însă, da. Însușirea acestor cunoștințe, pe lângă altele cari ating prestigiul nostru național, e de datorința noastră a tuturor.

T. M.

MINERII

Din volumul „Pământ”

Noi suntem frați, sărman minier,
Deși n'avem aceeași mamă:
Săpăm adânc, săpăm mereu
Și nimeni nu ne bagă'n seamă.

Iar când cu bulgării de soare
Ne ridicăm biruitori,
Ni-i ia mulțimea... După alții
Pornim din nou la lucru'n zori.

Și'n timp ce noi cu trup, cu suflet,
Zvârlim în lume bogăția
Ne mor de foame copilașii
Și goi ne lasă sărăcia.

VASILE AL-GEORGE.

CONCEPȚIILE ASTRONOMICE ALE POPOARELOR PRIMITIVE

O BUNA parte a revistelor științifice din străinătate se ocupă cu concepțiile astronomice ale întâielor popoare din Europa, despre cari s'au putut afla urmă de către arheologi.

Dăm și noi la acest loc câteva amănunte interesante.

Oamenii primitivi, preistoriei ai Europei, au lasat în urma lor o mulțime de monumente pe cât de interesante și curioase, pe atât de enigmatice. Aceste monumente se numesc „dolmeni.“

Așa numitele monumente se compun aproape în toate cazurile din blocuri mari de pietri, puse una peste alta, formând un fel de grote (pesteri) uriașe, iar alte ori sunt așezate în mod izolat, fără nici o formă.

Cele mai enigmatice din aceste monumente și asupra cărora arheologii n'au ajuns nici până în ziua de astăzi la concluzii definitive, sunt grămezile de pietri izolate.

Studiata în mod amănunțit s'a ajuns la convingerea, că ele n'au fost așezate acolo numai în mod întâmplător, ci că formează în întregul lor diferite figuri geometrice, destul de simple de altfel, sub formă de linii drepte, sau paralele, elipsoizi incluși, sau deschiși și destul de rare ori în formă de pătrăți.

Marele savant francez Devoir a emis o ipoteză, așa numită „astronomică“, care pare a fi cea adevărată și de care părere sau mai alăturat și alți arheologi vestiți.

Vestitul Devoir în urma cercetărilor temeinice ce le-a făcut în acest sens timp mai îndelungat, a putut constata, că aproape totalitatea acestor dolmeni este așezată într'o linie dreaptă și este îndreptată către acel punct al orizontului, de unde răsare soarele în cele mai însemnate perioade ale anului.

Se deduce astfel, că acești dolmeni au servit ca ceasornice solare anuale întâielor popoare ale Europei, despre cari s'a aflat vre-o urmă.

Anume linia dolmenilor care cum am zis se îndreaptă spre răsăritul soarelui, servia popoarelor primitive ca un fel de împărțitoare a anului în două părți egale în conformitate cu mărirea și scăderea zilelor, al căror număr se putea preciza prin o simplă adunare.

Acești dolmeni mai serviau popoarelor primitive, în mod destul de practic de altfel, și în privința raportului lor cu soarele în ce priveau lucrările de agricultură.

Cea mai puternică dovadă a lui Devoir întru susținerea ipotezei lui, este că dolmeni au fost găsiți numai în acele părți unde ar fi trebuit să existe în conformitate deplină cu teoria lui.

Unde totuși dolmeni nu au existat s'au făcut săpături adânci în pământ și au fost descoperiți nu într'un loc, ci aproape în toate părțile, numai că vremea în cursul miilor de ani, i-a acoperit cu pământ, sau au fost dărâmați odată cu lucrarea temeinică și pe baze moderne a pământului fructifer.

De aici putem ușor constata, că astronomia nu

este numai o operă a civilizației ci ea a existat și la popoarele primitive, de unde marii savanți s'au inspirat și au contribuit la dezvoltarea ei.

Eclipsa de Lună de la 3 Martie

LA 3 Martie, noaptea la oarele 3¹⁵ fiind un timp senin s'a putut observa foarte bine intrarea Lunii în penumbră. Scăderea luminei a mers treptat până la oarele 4³² când Luna a intrat în umbră înaintând treptat umbra acoperă Marea Frigului Golful Iris, craterii Aristarc și Platon, marginea nordică a munților Carpați, craterul Erastostene, Marea Vaporilor și întru câteva Marea Crizelor. Eclipsa a fost maximă la oarele 5⁴⁵. În timpul acesta umbră atingea marginea sudică a munților Carpați, craterul Copernic, munții Liniștei, mijlocul Mării Crizelor ieșirea din umbră și penumbră s'a întâmplat pe când Luna apunea.

Serul contra otrăvii de șarpe

PROFESORUL francez Calmette din Lille a putut prepara un ser, care injectat omului la scurt timp după mușcătura de șarpe, are puterea de-al scăpa de moarte și de-al vindeca. Prepararea serului se face ca și la serul contra difteriei.

Există și seruri de prevenire în contra otrăvii de șarpe, cari sunt tot așa ca și serurile de prevenire în contra tifosului (lungoare) sau a holerei.

O vizită în valea regilor egipteni din Luksor — Camerele lui Tut-Anh-Amen —

D. FENAILLE, membru al Institutului Franței, a trimis o scrisoare din Luksor, Academiei de arte frumoase, în care povestește cele ce-a văzut în cavoul faraonului Tut-Anh-Amen. Iată ce spune d. Fenaille:

„Am pătruns în prima cameră, care a fost golită de un oarecare număr de obiecte: paturi, scaune, un tron, roți de car, cutii etc. Camera aceasta e mică: 5 m. pe 3 m. cu o înălțime de 2 m. 20.

În colțuri sunt două statui în mărime naturală, ale regelui Tut-Anh-Amen; în fund, două paturi, cu capete de hipopotani; iar în stânga, sunt mai multe scaune cu plăci metalice, aur, gravate; apoi stoffe, sau piei descompuse și fărâmațite.

Mai departe, tot la stânga, e un tabernacol în lemn aurit, o măsuță, o amforă sfărâmată, un buchet mare uscat, patru vase de pământ cu desenhuri și gravuri foarte frumoase și încă un buchet de flori. Sub patul din stânga, o deschizătură dă într'o piesă foarte joasă, în care am zărit cu o lampă electrică, mai multe mobile, între care: un pat, trei mici corăbii de 40—50 c. m. lungime etc.

Aceste camere n'au nici o decorațiune și nici o inscripție.

În fund, e o ușă zidită și pe care e aplicat sigiliul regelui.

În mijlocul tuturor acestor obiecte, care au fost depuse în aceste camere de 3000 de ani, impresiunea vizitatorului e foarte puternică.

Cercetările în valea regilor vor continua la toamnă.

Premiul Nobel de Fizică și de Chimie

PREMIUL Nobel de Fizică pentru 1921 a fost dat lui *Einstein*; iar pentru 1922, fizicianului *Nels Bohr*, din Copenhaga, pentru teoria sa asupra atomului. Premiul de chimie pentru 1921 a fost dat savantului englez *Saddy*, foarte cunoscut prin lucrările sale asupra radioactivității iar pentru 1922 a fost dat unui alt savant englez *Aston*, de asemenea pentru lucrări de radioactivitate.

Săpături arheologice în Ierusalim În căutarea mormântului regelui David

PESTE câteva săptămâni un grup de archeologi va începe o serie de săpături pe colina Ofelului, una din acelea pe care era clădit vechiul Ierusalim. E vorba să se găsească locul și remășițele palatului și mormântul lui David, care se presupune că n'ar fi situate la vest ci la sud-estul orasului sfânt.

P. S. Noi îi sfătuim să mai aștepte încă câțiva ani când David însuși se va întoarce din mormânt. El le va indica locul, și ei vor fi scutiți de săpături zădărnice.

Prin sugestie nașterea devine o plăcere

PRESA franceză semnalase mai de mult că un medic pretindea că poate să comande cu ajutorul somnului hipnotic, nașterea pruncilor. Astăzi doctorul *Vachet*, elevul lui *Coué*, certifică că numai sugestia, fără hipnotism, poate realiza aceiași minune.

El pleacă dela faptul exact că sensibilitatea durerii la speța umană e sporită prin civilizație, căci unele femei din țările sălbatice sau chiar din clasele puțin cultivate, preferă să devină năme decât să aibă dureri de dinți.

Profesorul dela institutul psiho-fisiologic care face această îndrăzneată afirmație, citează rezultate analoge obținute prin mijlocul sugestiunii în stare de veghere de către mulți alți doctori. În felul acesta a reușit în vindecarea unei albuminurii și adăogă că filosoful japonez *Tu Se Ka Ri* a izbutit de 1908 ori din 1942 de cazuri să provoace nașteri după voință, cu ajutorul aceluiaș procedeu, fete sau băieți, așa cum doriau părinții.

Cronica sănătății

BCU BIBLIOTECA A VIETII Library Club

INCETÂND de a mai respira, omul încetează de a mai trăi. Oxigenul e baza vitalității. O uimitoare parte a omenirii se pare că nu știe nimic despre însemnătatea aerului curat, proaspăt, adică despre propriu zisa respirație.

Aierul din lăuntru e totdeauna vițiat și adeseori otrăvitor. Pentru trupul omenesc oxigenul e ceea ce este țeva pentru sobă sau cazan. Ia-i corpului omenesc supapa sau provizia de oxigen, pentru ca să soarbă aer respirat sau necurat și i-ați luat vitalul foc al vieții. Aceasta înseamnă, că-i vor slăbi toate celulele nervoase, i-se vor moleși și la sfârșit i-se vor distruge. Pentrucă e oxigenul acel care i dă sângelui strălucitoarea roșeață. E oxigenul acel care provide corpul cu căldură și energie. Oxigenul îl face în stare de a transforma nutremântul în oase, mușchi și țesut.

După cum oxigenul este elixirul vieții, tot astfel dioxidul de carbon este pentru viață dușmanul cel mai mare. Fiecare act, fiecare zvâcnire a inimii, înseamnă arderea celulelor din trup. Cenușa rezultantă e o otrăvă ucigătoare, a cărei înlăturare este baza sănătății bune și a vigurozității fizice. Stim, că este datorită plămânilor ca să aprovizioneze trupul cu oxigen și să îndepărteze din trup dioxidul de carbon. De acea e esențial, pentru a ne câștiga o bună sănătate și tărie, ca să inspirăm adânc aerul curat, proaspăt.

După cum simpla statistică ne poate arăta, mii și mii de bărbați și femei sufăr de boale dobândite de dreptul ca rezultat al inspirației mici și aerului necurat. Orice om inteligent poate lesne să se obiș-

nuască să inspire adânc; și dacă stăruie ca să obțină aer curat, sub fiecare și sub toate condițiunile, când numai poate, el își va putea îmbunătăți sănătatea, își va putea înmulți tăria și va adăoga mulți ani la anii vieții sale. Este mai presus de orice îndoială, că tăria și capacitatea plămânilor pot fi întrebuintate la fel ca ale tuturor mușchilor trupului; și nu e de bună seamă vreun mușchiu, care să poată fi întrebuintat mai mult decât ele în folosul individului.

În privința adevăratei inspirațiuni, primul lucru care trebuie ținut minte este trebuința inspirației pe nas. Natura a construit în așa fel aparatul respirator al omului, ca inspirația nazală să fie pentru sănătatea lui un lucru de frunte. Trecând prin canalele nasului, aerul devine egal în temperatură cu căldura trupului și este umezit de secrețiunile naturale din despărțământul nazal, pentruca să ajungă în condițiuni sănătoase. Și mai mult decât atât, materiile impure sau străine ce le inspirăm odată cu aerul, sunt oprite de către perişorii zburliți ai nărilor.

Cele mai de frunte dintre punctele cari trebuie băgate în seamă pentru o inspirație proprie sunt acestea: 1) Să nu inspiri decât aer curat; 2) să nu inspiri decât prin nas; 3) să inspiri adânc și din plin. O persoană, care inspiră de 20 de ori pe minut, va inspira de 28,800 de ori în 24 de ceasuri.

Este dovedit, că oboseala și bătrâneța înainte de vreme se datoresc unei lipse a oxigenației din trup așa cum trebuie. Cu alte cuvinte, oboseala este o asfixiație. Țesăturile, dacă nu le alimentăm cu oxigen suficient, se vor învenina și au să piară. Trebuie dar să dăm voce cu orice preț unei adânci inspirații de

aer curat, proaspăt; pentru că după cum „sângele este viața însăși“, tot astfel oxigenul este viața sângelui. O persoană adultă inspiră în fiecare 24 de ore 2,600 galloni de aer (11,700 de litri). După ce aerul a fost alungat din plămâni, el s'a umplut de dioxid de carbon, provenit din unirea oxigenului din sânge cu carbonul gol din trup. După cum s'a spus, acest din urmă gaz e de natură otrăvitoare și face în sistemul ome-nesc ceea ce face apa cu o persoană care se înecă — sufocă din cauza densității sale; pentru că atunci când intră în plămâni, fiindcă este greu, organele acestea îl vor da cu greutate afară.

S'a socotit, că în Statele-Unite sunt câte 250,000 de morți pe an din cauza afecțiunilor de gât și plămâni; și trebuie admis, că principala cauză a părții celei mai mare a acestor morți este aerul necurat, stricat. Răul aerului stricat aparține iernii, de-o parte pentru că lumea stă în casă mai mult decât când e cald, iar de altă parte pentru că aerul din lăuntru e mult mai rău iarna decât vara. După un trai de o iarnă întreagă cu ușile și ferestrele închise, și după inspirația aerului supra încălzit și devitalizat, efectul culminant asupra gâtului și plămânilor torturate prezintă un climax și urmează moartea.

Proporția morților provocate de bolile din aer stricat este cea mai mare în luna lui Martie, mortalitatea din boli de gât și plămâni fiind 12 la sută din totalul de peste întreg anul. În luna lui Septembrie totalul proporției morților e numai 5 la sută. Proporția boalelor de gât și plămâni este astfel mai mult decât în două pe la sfârșitul iernii, față de aceea dela finele verii.

Esențialul pentru o bună sănătate este aerul curat, proaspăt și cât de mult. Duceți-vă în casele obișnuite și veți găsi lumea de acolo lăncezândă, scârbită și absolut obosită. Cauza acesteia e, că între păreți trăim de obicei într-o atmosferă, căreia îi lipsește oxigenul dătător de viață și care e încrețită cu dioxid de carbon, un gaz otrăvitor, care e încontinuu respirat de către fiecare membru al casei, la o altă cu germeii boalei, cari caută un locaș în constituțiile, a căror putere de rezistență față de năvala lor a fost redusă la minimum.

Cruciada aerului proaspăt împotriva Plăgii Albe este poate responsabilă de reacțiunea fierberii împotriva stupidității, animalității. Doctrinei aerului proaspăt i-s'a dat foarte puțină atenție atât din partea profesiei medicale cât și din partea laicilor; ea promite însă să devină mai populară acum, decând cul-

tura sanitară și fizică a început să fie mai bine înțeleasă. Când însă se va înrădăcina puternic în min-tea omenească o credință, cum s'a înrădăcinat aceea înșelăciune, că aerul rece e dușman sănătății, va trebui să vină și timpul și stăruitoarea raționare ca să o strămute. Indispozițiile și bolile din aerul rece sunt numai indirect un rezultat al aerului rece. Preponderența lor în timpul iernii este datorită în mare parte chiar metodelor noastre de domiciliare.

Sunt foarte puțini bărbați și femei, cari să n'aibă posibilitatea sănătății mai bune și a vieții plăcute ce o aduce sănătatea, decât le trebuie numai o mică sfortare ca să ajungă la aceasta. Hotărât, nici procrastinația, nici lipsa aplicației nu vă vor descuraja în viitor dela ajungerea a tot ce e deplin și înveselitor cum este rezultatul posesiunii unei bune sănătăți. Cu rare excepții, bărbații și femeile sunt capabili pentru o dezvoltare a vigoasei lor bărbății și feminități dacă caută să învețe legile sănătății și să le aplice zilnic. Dacă te vezi azi într-o slabă condiție din cauza că n'ai o voință de a te dezvolta normal, viguros, viril bărbătește, te găsești firește pe o cale rea: pentru că de obicei o voință slabă însoțește un trup slab. De cauți sănătate și tărie și fericirea ce o aduc acestea, trebuie să cauți fericirile acestea cu știința și voința de a le ajunge; și, după cum se știe, acolo unde este voință, este și o cale.

Prevenirea frigurilor de baltă

Bolile frigurilor de baltă (malaria) este foarte frecventă în (într-un) băltoase. În România d. e. regiunile băltoase din Dobrogea și de lângă Dunăre. În Grecia în Albania și în Italia încă sunt regiuni de acestea. Fiindcă malaria este mai ușor de prevenit decât de vindecat, de acea statele cari sunt bătuite de aceasta boală au întreprins combaterea ei. Mijlocul cel mai eficace pentru combaterea malariei este canalizarea regiunilor mlăștinoase, făcând astfel să dispară bălțile cari sunt cuiburile insectelor (țintari. — Anofelax) răspânditoare a boalei.

În afară de canalizare mai este încă un mijloc de prevenire a malariei, anume chininizarea. Aceasta consta în faptul că populația din regiunile băltoase va lua sistematic chinină în timpul când există țintarii.

Prin acestea două metode de prevenire s-a ajuns la rezultate foarte bune. Așa de ex. în unele regiuni băltoase s-a redus procentul de îmbolnăvire (de malarie) a populației dela 80% la 2%.

M i t . . .

Luna scântee, de aur,
Printre plopii de argint
Și clipirile-i mărunte
Ochiu-mi ațintit îl mint...

Ajungând deasupra muchii
Se oprește luna n'a loc
Și privind spre satul nostru
Se îmbujorează foc...

... A rămas nehotărâtă
Alergând din fag în fag

Și, deodată în vârful muchii
S'a izbit c'un zumzet vag...

Iar din bulgărul de aur
Au țâșnit scântei de stele...
Și-au rămas cununii de sânge
Prin desisul de nuiele.

... Eu priveam la joc, în noaptea
Ce părea din fagi că plânge
Și visam că e și 'n suflet
Culme, lună, stele, sânge...

Vasile Munteanu.

Un vechiu document interesant

Aflat în Vaticanul din Roma, care să presupune a fi originala dare de seamă a lui Pilat, guvernatorul Roman din Iudeea către Impăratul Tiberius Cesar.

Pricinile explicătoare cari au condus la gâlceava din Ierusalim în legătură cu moartea lui Isus din Nazaret.

PUBLICUL este îndatorat sânguintei unui creștin, cu numele W. D. Mahan, care a tras atențiunea și a făcut o traducere în limba engleză a acestui interesant document. Mai întâiu el auzise de acest document dela un student german care petrecuse mai mulți ani în căutarea după curioșități prin imensa librărie a Vaticanului din Roma. Profesorul german nu a socotit manuscrisul sau documentul de o însemnătate așa de mare ca să-l copieze, dar câțiva ani mai târziu a amintit despre el susnumitului. Acesta a simțit un mare interes în ceea ce auzise, și pe urmă, a scris amicului său, profesorului german, care între timp să întorsese la Westphalia, în Germania, rugându-l pe profesor, care avea legături foarte prietenești cu părintele Freelinhusen — șeful de gardă al Vaticanului — să binevoiască ai procura o traducere în limba engleză a documentului.

O traducere în românește a scrisorii lui Pilat:

Lui Tiberius Cesar — Impărat.

Nobile Suveran. Salutări:

INTAMPLĂRILE celor câteva zile trecute din provincia mea au fost de un fel care mă fac să le raportez amănunțit pentru că eu nu voi fi deloc surprins, dacă în cursul timpului aceste vor schimba în totul soarta națiunii noastre: căci să pare că în zilele din urmă zeii au încetat de a mai putea fi ispășiți. Eu mai gata sunt să spun: „Blestemată să fie ziua în care eu am urmat pe Valerius Gratius la guvernul Iudeii.“

La sosirea mea în Ierusalim am luat în primire Sala de Judecată și am poruncit să se facă un ospăț mare, la care am invitat pe tetrachtul Galileii, împreună cu archireul și toți officianții lui. La ceasul numit nici unul din oaspeți nu s'a arătat. Aceasta a fost o insultă socotită la onoarea mea. Mai târziu cu câteva zile archireul a venit să-mi facă o vizită. Imbrăcămintea și purtarea sa era gravă și vicleană. El pretindea că religiunea sa îl oprește pe el și supușii săi de a sta la aceeași masă cu Romanii și să închine libațiuni (închinări de pâhare) cu ei. Eu am văzut de bine să primesc aceste scuze, dar tot cu aceeaș ocaziune m'am convins că cuceriiții să declară pe ei dușmanii cuceritorului. Să pare mie că dintre orașele cucerite, Ierusalimul este cel mai greu de cârmuit.

Atât de turbulent era poporul încât eu trăiam în spaimea unei răsculări la orice moment. Pentru suprimare, nu aveam decât un singur sutaș și numai o mână de soldați. Am cerut ajutor de întărire dela guvernatoriul Siriei, care m'a informat că și el abea are trupe de ajuns să-și apere provincia sa. O sete neastâmpărată de cucerire — adevărată a ne întinde împărăția dincolo de mijloacele de apărare — mă tem că va fi o cauză de răsturnare a nobilului nostru guvernament.

Printre mai multe vești care mi-au ajuns în urechi, mi-a venit una care m'a interesat deosebit. Un tânăr,

să zice, că apăruse în Galilea, predicând pe un ton uns și nobil o nouă lege, în numele Dumnezeuului ce l-a trimes. La început îmi era frică că acesta să nu fie un agitator care să ațâțe poporul contra Romanilor, dară nu peste mult temerile mele fuseră spulberate. Isus din Nazaret a vorbit mai mult ca și un prieten al Romanilor decât al Jidovilor.

Trecând într-o zi pe lângă locul ce se cheamă Siloe, am văzut acolo o mare adunătură de popor, iar în mijlocul ei pe un tânăr care stătea răzâmat de un copac, și în toată seninitatea și calm predicând mulțimei. Mi s'a spus că acesta este Isus. Era tocmai ceea ce ușor mă puteam aștepta — atât era de mare deosebirea dintre el și cei cari îl ascultau. Părul și barba sa aurie dădeau o înfățășare cerească. El părea a fi cam de vre-o treizeci de ani. N'am văzut în viața mea o privire atât de dulce și de inseninată. Ce contrast

ISUS CHRISTOS

Un tablou minunat al Mântuitorului

între el și ascultătorii săi cu bărbile lor negre și fețele lor încruntate. Nevoind ca să-l întrerup prin prezența mea, mi-am continuat drumul înainte, dar am făcut semn secretarului meu să se asocieze mulțimei și să asculte ce vorbește. Numele secretarului meu este Manlius. El este strănepotul șefului de spionași și conspiratori ce sau ascuns în Ethruria, așteptând pe Catiline. Manlius era un vechi băstinaș din Iudeea și cunoștea foarte bine limba ebraică. Imi este foarte devotat și vrednic de ori ce încredere. Intrând în Sala de Judecată, am găsit pe Manlius, care mi-a istorisit cuvintele auzite dela Isus la Siloe. Niciodată nu am auzit în Pettico, sau să fi cetit vreodată în lucrările filozofilor, ceva ce s'ar putea asemăna predicilor lui Isus.

Unul dintre jidovii rebelioși, de cari atâta sunt în

Ierusalim, întrebându-l dacă este cu cale a da Cesarului dare, Isus i-a răspuns: „Dați Cesarului ce se cuvine Cesarului, și lui Dumnezeu ce se cuvine lui Dumnezeu.“ Tocmai din cauza înțelepciunii sale în vorbiri eu i-am îngăduit atâta libertate Nazareanului, pentru că era în puterea mea să-l arestez și să-l trimet la Pontus; dar aceasta ar fi fost împotriva dreptății (justiției) ce a caracterizat în totdeauna pe Romani. Omul acesta nu era nici sedicios și nici răsculător, și eu l-am acoperit cu protecția mea, poate, necunoscută lui. El avea libertate să lucreze, să vorbească, să facă adunări și să predice poporului, să-și aleagă ucenicii neîmpiedecat de nici un mandat pretorian. Dacă s'ar întâmpla, — ferească-ne zeii de aceasta veste — dacă s'ar întâmpla, zic eu, că religionea strămoșilor să fie înlocuită prin religionea lui Isus, lucrul se va datori acestei nobile toleranțe (îngăduire) pe care Roma și le va datori indulgenței sale premature (îngăduinței sale prea mari), pe când eu, mizerabilul nenorocit, voi fi fost instrumentul (unealta) a ceea ce creștinii numesc providență (îngrijire dumnezească), iar noi, soarte și destin.

Dacă libertatea aceasta nemărginită dată lui Isus pe jidovi i-a provocat; nu pe cei săraci, ci pe cei bogați și puternici. Este adevărat că Isus era foarte aspru cu cei din urmă, și aceasta a fost, în părerea mea, o bună cauză politică de a nu controla libertatea Nazareanului. „Farizeii și Cărturarii“, le zicea el, „voi sunteți pui de vipere; voi vă asemenați cu mormintele văruite.“ De altă dată el rânjea de îngâmfașele posturi și daruri ale bogaților, și le spunea că 2 bani ai văduvei sunt mai prețioși înaintea lui Dumnezeu.

În fiecare zi să făceau plângeri la Sala de Judecată în contra obrăzniciei jidovilor. Am fost informat că vre-o nenorocire chiar trebuie să se întâmple acestui om — că nu va fi pentru întâia oară când Ierusalimul să-și omoare cu pietre pe cei care sau numit pe ei profeți — și dacă Pretoriul le refuză dreptate, ei vor face apel la Cesarul.

Conducerea mea însă a fost aprobată de Senat, și mi s'a promis o întărirea de soldați după terminarea războiului Parthian. Fiind prea slab de a înfrunta o răscoală, m'am hotărât de a lua o măsură care făgăduia să stabilească liniștea în oraș, fără de a supune Pretoriul la concesii umilitoare.

Am scris lui Isus invitându-l la o convorbire cu mine în Sala de Judecată, și el veni. Precum știi, în vinele mele curge sânge de Spaniol, amestecat cu sânge Roman, care este incapabil de frică și nesupus emoțiilor. Umblam prin curtea mea când Nazareanul apărui, și când am dat eu ochii de el, ca eu o mână de fier picioarele par că mi s'au legat de pavament, și eu tremuram ca și un vinovat, de și el — Nazareanul — era calm, liniștit, ca un nevinovat. Când a venit la mine, s'a oprit, și ca prin un semn părea că îmi zice: „sunt aici.“ Pentru un timp m'am uitat cu admiraire, respect și frică asupra acestui extraordinar tip de om — o formă de om necunoscută încă numeroșilor noștri pictori, cari au dat forme și figuri la tot felul de zeii și eroi.

„Isuse“, i-am zis în cele din urmă — și limba mea

gângăvea — „Isuse din Nazaret, eu ți-am dat timp de trei ani o mare libertate de vorbire, și rău nu-mi pare. Cuvintele tale sunt cele ale unui învățat. Nu știu dacă tu ai cetit pe Socrato sau Plato, dar aceasta știu, că în predicile tale să află o simplitate măestrosă care te ridică cu mult mai sus de asupra acestor filozofi. Împăratul este înformat despre tine, și eu umilul său reprezentat în aceasta comunitate, sunt foarte fericit de a-ți fi îngăduit aceasta libertate, de care tu ești atât de vrednic.

„Totuși, nu pot să ascund de la tine, că predicile tale au stârnit mari și puternici dușmani în contra ta. Nici aceasta nu e de mirare. Socrato și-a avut dușmanii săi, și a căzut victimă urei lor. Ai tăi sunt fără îndoială aprinși contra ta din pricina zicerilor tale, și în contra mea, din pricina libertății pe care îți dau. Mă învinuiesc de a fi indirect în unire cu tine, cu scopul de a dezbrăca pe jidovi de mica putere civilă ce mai au dela Romani. Rugarea mea deci — nu zic porunca mea — este, ca tu să fii pe viitor mai cu băgare de seamă și să încunajuri de a atinge mândria dușmanilor tăi, ca să nu răscole pe populația stupidă în contra ta, și să mă silească pe mine de a întrebuița mijloacele justiției.“

Nazareanul liniștit a răspuns:

„Prinț al pământului, cuvintele tale ies nu din adevărata înțelepciune. Ză-i torentului: Stai în mijlocul multelui! căci altfel vei desrădăcina copacii din vale. Torantul îți va răspunde: trebuie să mă supun legilor Creatorului. Singur Dumnezeu cunoaște încotro curge torentul. Adevăr zic ție, înainte de a înflori Rozele șaronului, sângele celui Drept va fi vărsat.“ „Sângele tău nu va fi vărsat“, i-am răspuns eu cu emoțiune, „tu ești mai prețios mie, pentru înțelepciunea ta, decât toți tulburătorii aceștia și îngâmfații Farizeii, cari abuzează de libertatea dată lor de Romani, completează contra Cesarului, și ne țin într-o frică perpetuă. Mizerabili neliniștiți, ei nu cunosc că lupul din pădure să îmbrace uneori în lâna și pielea oiei. Eu te voi scuti de ei. Palatul meu de Justiție este deschis ție pentru scăpare.“

Cu nepăsare clătindu-și capul, și cu un har și zimbet dumnezeesc Isus mi-a ripostat: „Când ziua aceea va fi sosit, nu va fi loc de scăpare pentru Fiul Omului, nici pe pământ, nici sub pământ. Sălaşul celui Drept este acolo“, arătând cu degetul spre cer. „Ceea ce este scris în cărțile profeților, trebuie să se îndeplinească.“

„Tânărule“, i-am răspuns eu, pe un ton moale, „tu mă obligi ca simpla mea cerință să o schimb în poruncă. Siguranța provinciei, care este incredințată îngrijirii mele, cere aceasta. Trebuie ca să arăți mai multă moderațiune în predicile tale. Nu vătămă pe alții. Astai porunca mea. Fericirea să te însoțească. Rămas bun.“

„Prinț al pământului“, a răspuns Isus, „m'am venit să aduc în lume război, ei pace, iubire și bunăvoință. Eu m'am născut în aceeași zi în care Augustus Cesar a dat pace lumii Romane. Prigonirea nu ese dela mine. Eu o aștept dela alții, și eu o voi întâmpina în supunerea voei Tatălui meu, care mi-a arătat calea. De aceea, răstrângeți puțin înțelepciunea ta lu-

mească. Nu este în puterea ta de a aresta victima dela picioarele altarului de ispășire.“

Cu aceste zise, el a dispărut ca un nor luminos după perdelele palatului.

Dușmanii lui Isus s'a adresat apoi lui Irod, care pe atunci domnia în Galilea, ca să-și răzbune asupra Nazareanului. Dacă Irod își urma aplecarea sa în aceasta privință, el ar fi poruncit imediata punere la moarte a lui Isus; însă el deși era mândru de cinstea domniei sale, să temea de Senat de a comite o faptă care putea la urmă să-i nimicească influența sa în fața Senatului. Intr'o zi, Irod veni la mine în Pretoriu, și când s'a ridicat să plece, după câteva cuvinte neînsemnate, m'a întrebat ce părere am eu despre Isus Nazareanul. Eu i-am răspuns că în părerea mea Isus este un filozof mare de cari națiunile mari uneori produc, că învățăturile sale nu sunt sub nici un cuvânt eretice sau primejdioase, și că Roma este aplecată a-i îngădui toată libertatea de vorbire, la care prin faptele sale era îndreptățit. Cu un zimbet de ură Irod a zimit, și salutându-mă cu un respect ironic s'a depărtat.

Să apropia marea sărbătoare a jidovilor, și conducătorii religioși plănuiau să se folosească de ocazie și de exicitarea populară care să înfățișează totdeauna la sărbătoarea Paștelui lor. Orașul era arhiplin de o populație turbulentă care striga moartea Nazareanului. Spionii mei m'au încunoștiințat că arhierii și farizeii întrebunțează tesaurul templului să mituiescă pe popor. Primejdia creștea pe fiecare ceas. Un sutaș Roman fu insultat. Am scris la Prefectul Siriei să-mi trimeată imediat o sută de soldați de infanterie, și pe atâta de cavalerie. El a refuzat. M'am văzut pe mine singur, cu o mână de păzitori îmbătrâniți, în mijlocul unui oraș răsculat, prea slab de a o reprima, și neavând ce mai face decât să o tolerez. Răsculătorii pusă mâna pe sus, și cu toate că să simțiau că nu au ce se teme de Pretoriu, crezând alături de conducătorii lor, că eu m'am înțeles cu conducătorii lor în privința aceasta, au continuat să strige: „Răstignește-! răstignește-!“

Trei partide să uniseră împreună în contra lui Isus. Întâiu Irodianii, și Saduceii, a căror conducere seditioasă pare că s'a ivit din două motive: ei urau pe Isus, și erau nerăbdători față de jugul Roman. Aceștia n'au putut uita niciodată intrarea mea în sfântul lor oraș cu steaguri cari purtau chipul Împăratului Roman, și de și cu ocazia aceasta eu am făcut o mare greșală, prin necunoștință, totuși în ochii lor profanarea aceasta nu s'a micșorat. O altă nemulțămire pe care o purtau în sinele lor, era, propunerea mea de a întrebunța o parte din tesaurul Templului pentru ridicarea de clădiri în folosul publicului, pentru care propunere erau plini de amărăciune.

Farizeii încă erau dușmanii declarați a lui Isus, și nu mult le păsa de guvernul nostru. Ei au trebuit să înghite timp de trei ani și jumătate pilulele amare pe care Nazareanul le arunca lor în public ori unde el să ducea. Fiind prea slabi și sfiicioși de a luera prin ei, au fost foarte bucueroși să se unească cu Irodianii și Saduceii. Pe lângă cele trei partide, eu mai aveam să lupt împotriva unei populații îndârjită,

și totdeauna gata de a se uni la ori ce răscoală, și să se folosească de confuzia și neînțelegerea ce rezultă din acestea.

Acum Isus fu târât înaintea Archireului și condamnat la moarte. Cu aceasta ocazie Caiafa, Archireul a săvârșit umilul fapt de supunere. El și-a trimis prinzonierul la mine ca să pronunț osândirea lui. Eu i-am răspuns că deoarece Isus este Galilean, afacerea cade sub jurisdicțiunea lui Iord; și am poruncit să-l trimată la el. Acel tetrach viclean și-a mărturisit umilința, și protestând respectul său față de mine, Sutașul Cesarului mi-a reinereditat soartea acestui om mie. Indată palatul meu și-a luat înfățișarea unei cetăți cuprinsă. Fiecare moment ce trecea creștea numărul tulburătorilor. Ierusalimul era inundat de populația de prin munții Nazaretului. Să părea că toată Iudea s'a află în Ierusalim. Eu mi-am luat o femeie — o domnișoară dintre Gauli — care pretindea să vadă viitorul; plângând, ea s'a aruncat la picioarele mele și mi-a zis: „Păzește, să nu te atingi de omul acesta, pentru că este sfânt. Noaptea trecută eu le-am văzut în vis. El umbla pe deasupra apelor. El zbura pe aripele vântului. El vorbea fur-tunilor și peștilor mărilor — toate erau supuse lui. Eacă! torentul muntelui Kedron curge în sânge! Statuile Cesarului sunt pline cu murdăria Gemonidei. Capetesmele interiorului sau dărâmat, și soarele s'a îmbrăcat în plâns, ca o vestală de mormânt! O Pilate! rău mare te asteaptă, dacă nu vei asculta de sfaturile femeii tale. Blestemele Senatului Roman, temete de puterile Cesarului.“

Pe la timpul acesta treptele de marmură jemeau sub greutatea mulțimei. Nazareanul era adus iarăși mie. Eu am pornit spre Sala de Judecată. urmat de gardă mea, și într'un ton aspru am întrebat pe popor, ce vrea? „Moartea Nazareanului“, fu răspunsul. „Pentru ce crimă?“ „El a blestemat. El a profetit dărâ-marea templului. El se numește pe sine Fiul lui Dumnezeu. Messia, Regele Jidovilor.“ „Justiția Romană“, am răspuns eu. „nu pedepsește astfel de fapte cu moartea.“ „Restignește-! Restignește-!“ venea strigătul din gloata furioasă. Strigătele gloatei infuriate zguduia palatul din temelii. În mijlocul acestei zarve ne mai pomenită, nu era decât un singur om liniștit și calm. Acesta era, Isus din Nazaret.

După mai multe încercări fără rezultat de a-l scuti de furia acestor persecutatori amărăți, eu am luat o măsură care, pentru moment, mi să părea că va servi să-i scap viața. Am dat poruncă că el să fie biciuit: apoi, cerând un lavor, în fața mulțimei eu m'am spălat pe mâni, ca arătând disaprobarea mea de acest fapt. Dar înzădar. Acești mizerabili nu voiau decât viața lui!

În desele noastre tulburări civile am fost mai de multe ori martor al furiei populare, dar din toate ce am văzut nimic nu să poate asemăna cu aceasta. În adevăr s'ar putea zice că cu ocaziunea aceasta toate spiritele rele din ținuturile infernului sau strâns la Ierusalim. Mulțimea părea că nu mai umblă pe picioare: să purtau pe sus, urlând ca valurile unei mări tulburate — o mare neastâmpărată era dela porțile Pretorului până la muntele Sion, cu strigăte, fluieră-

turi, de cari nu s'au mai auzit vreodată în istoria Romanilor.

Ziua s'a întunecat ca un amurg de iarnă, asemenea celei văzute la moartea lui Iulius Cesar cel mare, care asemenea s'a întâmplat cătră mijlocul lui Martie.

Eu, guvernatorul mai departe al provinciei răsculătoare, stam răzimat de o columnă a palatului meu, gândindu-mă la înfricoșătorul fapt el acestor demoni de tortură târând spre execuție pe nevinovatul Nazarean. Totul era dezertat în jurul meu. Ierusalimul vărsase pe toți locuitorii pe porțile funebre ce conduc spre Gemonica. Un aer de jale și întristare mă acoperea. Garda mea însoțise pe cavaleri, iar sutasul pentru a arăta o umbră de putere căuta să facă ordine. Eram lăsat singur, și inima mea drobită mă îndemna că ceea ce să petrece în momentul acesta aparține mai mult istoriei zeilor decât a omului. Deodată s'a auzit un mare strigăt ivit de pe Golgota, care, dus de vânturi, părea că anunță o agonie de care n'a mai auzit urechea omenească. Nouri întunecați sau pogorât și au acoperit aripa templului, și așezându-se asupra orașului, la acoperit ea și cu un văl. Atât erau de înfricoșătoare semnele ce sau văzut, atât în ceruri cât și pe pământ, încât se zice că, Dionisius, aeropagitul ar fi exclamat: „Sau că autorul naturii suferă, sau universul să creapă.“

Cătră ceasul diutâi al nopții m'am înfășurat în mantia mea și m'am luat pe jos în oras spre porțile Golgoței. Jertfa era consumată. Multimea să întorcea în cetate, adevărat, încă tot agitată, dar posomorată, cu fețele întunecate și desperată. O frică și remușcare îi cuprinse din cele ce văzu. De asemenea am observat mica mea trupă de ostași trecând măhniți, iar purtătorii steagului își învăliseră capul în semn de întristare, și am auzit pe unii ostași murmurând cuvinte străine pe care eu nu le-am înțeles. Ici și coale să vedeau grupe de oameni și femei adunați, și când aruncau privirea spre muntele Calvar rămănean ne-

mișcați, ca în așteptarea vreunei alte minuni ale naturii.

M'am reîntors la Pretoru, întristat și plin de gânduri cari mă frământau. Urcându-mă pe trepte — pe care încă să puteau vedea stropii de sânge ai Nazareanului — am dat cu ochii de un om bătrân cu o înfățișare suplicantă, și înapoia sa mai multe femei plângând. Dânsul s'a aruncat la picioarele mele și a plâns cu amar. Este foarte dureros să vezi pe un om bătrân plângând. „Tată“, iam zis eu pe un ton melodiatic, „cine ești și ce ceri?“

„Sunt Iosif din Arimatea“, mi-a răspuns el. „și am venit să cer dela tine, pe genunchi, îngăduirea de a îngropa pe Isus din Nazaret.“

„Cererea ta să împlinește“, i-am răspuns eu, și tot atunci am poruncit lui Manlius, să i-a cu sine ostași și să supravegheze internarea, ca să nu fie împiedecat.

Mai târziu cu câteva zile, mormântul a fost găsit gol. Ucenicii săi au vestit în toată provincia că Isus s'a sculat din morți, cum prezise el.

Mi-a rămas o ultimă datorie, aceea de a face cunoscut împăratului aceste întâmplări dezgustoase. Am făcut-o chiar în noaptea ce a urmat catastrofei neașteptate, și tocmai îmi sfârșii raportul când dădea de ziuă. În momentul acesta un sunet de clarion, intonând aerul Dianeii, mi-a izbit în urechi. Aruncându-mi ochii spre poarta Cesarului, vedeam o trupă de ostași și auzeam sunetul trâmbiței care intona marșul Cesarului. Era întărirea care mi se făgăduise — două mii de ostași aleși. Pentru a-și grăbi sosirea lor, au călătorit toată noaptea. „A fost hotărât de soarte“, striga-i eu, frecându-mi palmile, „că marea nelegiuire să fie îndeplinită, și că pentru scopul de a împiedeca fapta de *eri*, trupele de ostași să sosească *astăzi!* Soarte, crudă, cum tu îți bați joc de afacerile muritorilor!“ Era prea adevărat, ceea ce strigase Nazareanul de pe cruce: „S'a sfârșit.“

(„Watch Tower“).

ISUS CHRISTOS de SZÉP ERNŐ

Tu, marele profet
Și omul cel mai sfânt.
Cu capul plecat,
Cu ochii închiși,
Trist și îngândurat,
Cu fața cernită,
Inima rănită
Și crucificat.
Tu ce sângerezi
Când îți cântă vântul
Jahnica baladă
Și ți-e trupul gol
Alb ca de zăpadă.
Văduvelor prieten,
Pernă de odihnă
Pentru cerșitori,
La răsărucci dai sfaturi
Celor călători.
La bătrâni tovarăși,
Știutor a toate,
Tuturora frate,
Prieten devotat.
Tu, doctorul morții,

La copiii părinte,
Bucium în război
Și păstor la oi,
La arlechini tutor,
La străini toiag,
Tuturor ești drag.
Celor muți ecou,
Frate la suspin,
Lacrimilor cârpă,
Tu bogat flămând:
Pâne, peste, vin.
Schilavilor scaldă,
Bolnavilor pat,
Celor orbi lumină,
Iar celor leproși
Ce pășești pe valuri
Și privești din cer
Lumea cu păcate.
Boerul durerii,
Al prinților print,
Al regilor rege,
Cu treizeci de-arginți
Te-au vândut Judeii

Lacomii după Lani,
Când aveai abea
Treizeci și trei ani.

Tu ce sbori în nori,
Inveți îngerii
Și te plimbi în rai
Și în ceruri stai,
Ești păstor la oi
Și pe-atale căi
Răsar cureubei,
Cântă porumbei.
Gazdă'n răsărit,
Purpură'n apus
Dumnezeu Isus.
Șteaua stelelor
Și mostenitor
Peste-a lumii mari
Mare mostenire,
Tu ești fericirea
Marea fericire.

Rev. „Aurora.“

Trad. de Iustina Ilieșiu.

I D E I — F A P T E — O A M E N I

COMPOZITORUL MASCAGNI
LOVIT DE UN ÎMPRESAR

LA ȘEDINȚA de inaugurare a congresului artei lirice italiene care a avut loc în zilele acestea în Roma la teatrul Argentina, s'a produs un viu incident între maestrul compozitor Mascagni autorul cunoscutei „Cavalerii Rusticane” și impresarul Mocchi Walter. Incidentul s'a produs în urma faptului că Mascagni a învinuit pe acest din urmă că subvenționează o societate care are de scop propunerea muzicii germane în America de sud, în detrimentul muzicii italiene, și că încearcă a impune artiștii austriaci și germani în țările unde cei italien ar fi mai apreciați. Mocchi a respins învinuirile ce i s'au adus, declarându-se gata să primească sentința unui juriu de onoare. La eșirea din ședință, discuția între acești doi a devenit mai vehementă, întrebându-se de ambele părți cuvinte tari, astfel la un moment dat Mascagni a apostrofat pe impresar cu cuvântul „excroc” iar acesta drept răspuns l-a lovit pe maestrul compozitor peste obraz.

GINCI SUTE DE MII DE MORȚI

STATISTICILE pentru lume, sunt de cele mai multe ori generatoare de curiozitate, de interes. Astfel s'a prezentat la academia din Paris statistica doctorului american Hoffman privitoare la ravagiile cancerului în sânul omenirii.

După d-sa din toată populația pământului de 2,124 milioane de oameni, cancerul omoară o jumătate de milion pe an, deci o mortalitate de 71 la suta de mii. Însă această cifră variază după ținuturi astfel: în Statele-Unite 78 la suta de mii, în Anglia 94, în Olanda 93, în Franța 73, în Spania 44. Cel mai mare contingent de bolnavi îl au oameni a căror vârstă e mijlocia vieții.

Cea mai mare influență asupra mersului acestui flagel o are climatul. Acolo unde soarele e mai slab, deci în țările cu clima temperată, cancerul face ravagii; așa se explică de ce la equator și pe la tropice unde soarele e mai puternic, cancerul aproape nu există. Dar lucru cel mai curios e că cea mai atacată rasă dintre cele cinci, e cea albă. În Ceylon cu toată puterea razelor solare găsim 14 cazuri la suta de mii de albi și un caz la Malaezi. La indieni e foarte rar; iar cancerul sânelui la japonezi nici nu se cunoaște. Așa fiind rasa albă e menită dispariției, căci ea mai e bântuită de o boală care nu iartă: de tuberculoză.

Singurul remediu eficient e tratamentul cu razele X și cu radium, însă care tratament necesită cheltuieli enorme și pe cari pacientul nu le poate suporta, deci se impune contribuția cetățenilor pentru propriul lor bine.

[Cât de fericită va fi omenirea sub împărăția Prințului Păcii, când vor dispărea toate boalele: „Și va șterge orice lacrimă din ochii lor, și moarte nu va mai fi, nici întristare, nici strigăt nici durere nu va mai fi, fiind că se duseră cele dintâi. (Apocalipsul 21:4, 5) Doamne, „Vie împărăția Ta.”]

NUVELELE LUI CARAGIALE

DACĂ pe Caragiale, far fi chemat de pildă Karra-gia-Ily, și ar fi fost japonez, și dacă și-ar fi scris nuvelele în limba japoneză, chineză, engleză sau franceză cu siguranță că editorul care le-ar fi tipărit ar fi făcut o bună afacere. De ce? Pentrucă pe acolo lumea citește. Dar asta nu înseamnă că nu citeș și ai noștri. De pildă ar fi fost ca marele nostru Caragiale să-și fi tipărit nuvelele în Engleză, Franceză sau Germană — dar mai cu seamă Franceză — și mă pot prinde pe orice... că chiar de nu l-ar fi citit Francezii ai noștri l-ar fi cetit din scoartă'n scoartă, și nu ar fi fost casă în București care să nu aibă „volunul venit dela Paris.”

E lucru mare un volum venit de la Paris!... Numai prin faptul că vine din orașul lumii capătă un nimb de glorie și de genialitate!... Dar ghinionul lui Caragiale e că s'a născut „scriitor român”: *ni-l citește nimeni!*

— p. —

NU VOR MAI FI COPII DIN FLORI

CEL mai mare procent al morților ni-l dau copiii: spre a se evita acest lucru s'au enunțat multe soluții care mai de care mai bună spre soluționarea acestui rău. Răul sa căutat să fie nimicit prin percepte igienice, prin ajutoare materiale date familiilor cu copii numeroși etc., cu un slab rezultat.

Acum s'a luat în Apus o nouă hotărâre și care însemnează un mare pas pe calea progresului social. Pasul e: căutarea patenității și prin el o mare stavilă a înmulțirii copiilor de pripas, fără căpătâi, cari neavând mijloace de trai se sting cu nemiluita din cauza că n'au un tată recunoscut. Născuți în urma unui păcat — zic păcat — căci așa îl numește morala noastră, ei sunt copii nimănu, căci foarte arareori s'a putut dovedi cineva de tată împotriva voinței sale. Acum se caută a se da dreptul presupusului părinte să dovedească și contrariul atunci când refuză să se recunoască drept tată al copilului. Căci să nu se uite că nu cel ce neagă, ci cel care afirmă ceva e ținut să facă dovada afirmării sale. Nu eu trebuie să mă desvinui de un rău presupus, ci cel ce mă învinue trebuie să dovedească lucrul acesta.

URMELE STRĂMOȘILOR NOȘTRI

INTERESANTĂ comunicare a făcut la Academia Română d-l profesor O. Pârvan cu privire la descoperirile făcute de d-sa în Histria, și cari învază tot mai mult trecutul mort al strămoșilor noștri.

Din pietre multe se poate scoate. Astfel a găsit un frumos stâlp de marmoră pe care era săpată o epigramă. A mai găsit pe pietrele roase de timp frânturi de fraze cari cuprindeau laude la adresa cetățenilor cari făceau fapte mari pentru țară. Dintr'un fragment scris pe un monument găsit la poarta Histriei și care datează din anul 300 a. Chr. se vede că în locul acela se afla și o universitate.

În satul Quintiu a descoperit cinci monumente cari datează din anii 173-177. Partea interesantă e că toate

aceste monumente au fost ridicate în aceeași zi a anului și anume în 13 Iunie (ziua Rosalilor) zi în care se făceau praznicele și cultul zeilor, precum și proslăvirea faptelor mai de seamă ale unei familii.

O altă piatră prezintă interes prin faptul că avea două fețe cu o aceeași inscripție în latinește și grecește, fapt care denotă că era așezată pe stâlpul unei străzi.

Multe din aceste monumente au fost ridicate de Bulgari și nemți în 1917 și așa că s'au pierdut. Unele dintre ele au fost regăsite și aduse din nou în țară. Săpăturile și descoperirea lor s'a făcut înainte de război.

PUTEA FI SCĂPAT ȚARUL?

DE această chestiune se ocupă în „Revue de Paris” sir John Buchanan, fost ambasador al Angliei la Petrograd în tot timpul războiului. Sir John răspunde că de două ori viața țarului ar fi putut fi salvată. Odată în Martie 1917, Milinkoff a întrebat dacă Anglia ar vrea să acorde azil țarului și familiei sale. Regele Angliei și guvernul englez au răspuns afirmativ, cu condiția ca guvernul rus să suporte cheltuielile.

Milinkoff a acceptat dar între timp crescând influența sovietului din Petrograd și el s'a spus plecării.

A două oară în 1918, nemții s'au oferit să scape pe Nicolai al II, cu condiția ca el să se angajeze a renunța la tratatul de la Bres-Litovsk, dacă va reveni pe tron. Țarul ar fi răspuns: „Știu ce soartă tristă ne așteaptă pe mine și pe familia mea, refuzând această ofertă, dar sunt gata să-mi jertfesc viața pentru țara mea.”

RĂZBOI DE TREIZECI DE ANI!

ZIARUL „Times” se ocupă nu de mult într'un mod cu totul pesimist, publicând o dare de seamă asupra unui volum apărut de curând în America și al cărui autor este d. Henri Morgenthau, fost ambasador al Statelor-Unite la Constantinopole.

Morgenthau plecat din Constantinopole odată cu intrarea țării sale în război se ocupă în lucrarea sa intitulată „All in a Life time” între altele și de evenimentele de după armistițiu.

El crede că situația creată prin tratate o să poată fi menținută.

„Times” arată, că Morgenthau fiind în Mai 1919 la Coblenz, pe Rin, în mijlocul garnizoanei americane, a ținut soldaților un discurs, în care le-a spus următoarele: „Intorcându-vă în America să nu spuneți, că războiul e terminat. Trebuie să ne pregătim pentru un conflict și mai mare, pentru sacrificii și mai mari, pentru răspunderi și mai grele. Tinerimea americană va trebui să lupte din nou. Cererile tuturor popoarelor adresate conferinței de pace nu pot fi realizate. Cred că nu o să treacă nici 15 ani și America o să fie chemată să salveze lumea.”

Tot ziarul menționat mai sus adaogă la aceasta:

„Vederile mai sus exprimate nu sunt exclusiv ale autorului. Ofițerii superiori americani sunt de aceeași părere. Astfel generalul Bliss, unul din delegații Statelor-Unite la Conferința Păcii, nu și-a exprimat nu-

mai odată convingerea că am terminat doară întâia perioadă a unui nou război de treizeci de ani.”

Noi însă credem, că omenirea care a suferit destul pe urmele războiului mondial, alte suferințe cauzate de eventualitatea unui nou război nu le va mai putea suporta. Inșiși guvernării-păpușe din trecut au fost înlocuiți prin bărbați cari ar fi în stare să-și dea seama de responsabilitatea ce o poartă în fața popoarelor în orice moment.

PREȘEDINTELE „NEMURITORILOR”

ÎN urma morții savantului istoric D. Onciul, scaunul de președinte al Academiei Române a rămas vacant, și altul trebuie să-l ocupe. Acel cineva se zice că va fi distinsul nostru novelist Brătescu-Voinești.

Cine nu-i cunoaște scrisul discret, plin de un farmec distins cum puțini îl au.

Cine nu s'a înduioșat la cetirea lui „Nicolaiță Minciuță” flăcăul cu ochii serutatori și neînțeleș de nimeni, sau de „Moartea lui Castor.”

Pretutindenii nu vezi decât armonie, și o analiză a sufletelor care uimește prin pătrunderea ei.

S'a ridicat modest, fără surle și trâmbițe, și a învins, și e cineva, căci talentul a biruit răspândind pretutindenii sculpturile sale minunate care te uimesc și te captivează.

Alegerea sa ca președinte al acestei înalte instituțiuni nu i-ar mări întru nimic prestigiul, îl are și asta înseamnă ceva.

PRESA ȘI DISTRUGEREA PĂDURILOR

STATILE-UNITE, văzând că făimoasele sale păduri sunt astăzi aproape distruse de către multele fabrici de hârtie, de unde se poate ușor deduce, că în aceea țară se tipărește mult și în special ziarele consumă cantități colosale de hârtie, încearcă să folosească și maculatura (exemplarele rămase nevândute) absorbind cerneala imprimării cu o argilă numită bentonită, care se poate afla din belșug în cenușa vulcanică. Argila pomenită disolvă cerneala și lasă hârtia foarte curată, aproape ca înainte de ar fi imprimat pe ea cu cerneală.

În acest sens au fost înființate mai multe instalații. Una dintre aceste instalații a curățat prin acest procedeu peste 1.500.000 kgr. hârtie de ziar, care poate fi din nou utilizată, fără să-și fi pierdut calitățile. Hârtia de acest soi se vinde cu prețuri foarte scăzute. Ziarele speră că se vor putea curăți anual peste trei milioane Tone de ziare vechi.

CÂTE CĂRȚI SUNT ÎN ÎNTREGĂ LUMEA

DELA inventarea literelor mobile în 1450 încoace s'a încercat de nenumărate ori să se stabilească precis numărul cărților ce s'au tipărit. În mod precis nu s'a putut niciodată însă constata. Mai nou, un englez a putut stabili pe baza unor studii destul de temeinice cifrele următoare. Pentru veacul XV s'au tipărit 40.000 volume, pentru veacul XVI 570.000 volume, pentru al XVII 1 jum. milioane, pentru al XVIII două milioane, pentru al XIX 7 jum. milioane cărți. Ceeace face până la începutul veacului nostru un total de 12.110.000 volume, iar producția din urmă a veacului XX se ridică la 16-17 milioane cărți.

O G L I N D A L U M E I

UN CHIPAROȘ DE 500 ANI

În cimitirul micului orașel Santa Maria del Tule se află un chiparos, care este, fără îndoială, cel mai bătrân arbore din lume.

Legendarul stejar din Allouville, lângă Yvetot, nu este de cât un pigmeu pe lângă acest uriaș al florei mexicane. Trunchiul lui are un diametru de 15 metri și abia poate fi îmbrățișat de 24 persoane, cari ac cerc în jurul lui cu brațele înfurse.

În comparație cu alți arbori de aceeași esență, a căror vârstă se cunoaște, chiparosul din Santa Maria del Tule trebuie să aibă vreo 5000 de ani.

Cine știe ce ciclop va fi plantat acest arbore, care era destul de bătrân încă pe vremea ridicării piramidelor din Egipt.

UN FILM ADEVĂRAT AL MORTII

DIN New-York se telegrafiază:

Un acrobat anume Howard Young care-și făcuse o specialitate din a se urca pe casele cele mai înalte din care cauză fusese botezat „musca umană“ încerca Lunea trecută să se urce în lungul zidului hotelului Martinigue. Mîile de spectatori cari asistau la această ascensiune, au fost cuprinși de cea mai infernală panică în momentul când a ajuns până la etajul al optelea, Howard și-a pierdut cunoștințele căzând fulgerător la pământ. Soția lui care se găsea printre spectatori, a leșinat.

Acest acrobat era unul dintre organizatorii societății cinematografice cunoscute în America sub numele de Safety Last siguranța pe urmă societatea compusă din cei mai îndrăzneți artiști de cinema.

Când acrobatul a căzut aproape o duzină de operatori învârtoape manivele cari trebuiau să înregistreze senzaționalul film.

În buzunarele acrobatului căzut s'a găsit contractul încheiat cu casa cinematografică.

CUM ERA TRATATĂ TUBERCULOZA ACUM O MIE DE ANI

DOCTORUL Dinguisi din Tunis, a atras atențiunea Academiei de medicină, că acum o mie de ani, celebrul medic arab Avicenne recomandă contra tuberculozei: cură de aer, repaos fizic și moral, cură de lapte de măgăriță și supraalimentație adăugând la acestea *djelanjubina* un medicament nevătămător făcut din trandafiri roșii, miere guisli controlând efectele terapeu-

tice ale acestui tratament declară că au fost satisfăcătoare asupra tuturor bolnavilor.

DESCOPERIRE ALOR 30 DE SCHELETE

ÎN timpul unor mari săpături făcute pentru mărirea gării Petit-Thérain, din Franța, s'a descoperit o subterană, cu 30 de schelete: bărbați femei și copii, cari zăceau pe pământ îngrămădite unele peste altele.

Nu s'a găsit nici o urmă de civilizație: inel, armă, cuțit, haine etc... ceiace te face să crezi că te afli în fața unei subterane preistorice, mai cu seamă având în vedere adăncimea de 15 metri la care a fost descoperită.

AVIAȚIA SALVEAZĂ PĂDURI

PENTRU distrugerea insectelor rău făcătoare pădurilor, un funcionar din serviciul pădurilor din statul Ohio, a dat ideea, în 1920, că aceste insecte se pot omori prin răspândirea cu ajutorul aeroplanului a unui produs insecticid deasupra pădurilor bolnave. După multe greutăți, această idee în sfârșit a fost aplicată și a dat rezultate satisfăcătoare.

UN DUEL AERIAN PENTRU O FEMEIE.

DOI cunoscuți aviatori francezi fiind rivali la cucerirea unei tinere și nostime dansatoare, s'au provocat la un duel cu mitraliere, urcându-se într'un aeroplan la o mare înălțime. Acel care va învinge, va obține fata. Dansatoarea era amoretată de unul din cei doi aviatori și locuia cu el într'un aerodrom din împrejurimile Parisului. Dar al doilea veni, văzu și învinse. Cei doi rivali s'au luat mai întâi la pumni, dar au fost despărțiți de colegi, iar acum s'au învoit asupra duelului aerian.

INCEPE SECAREA LACURILOR

MARELE Iac Ciad, din Africa, a cărei suprafață atinge 16.300 kilometri pătrați. — mai mare de cât Dobrogea Veche, — din cauza secetei e pe cale de a dispărea. Acest loc este asezat între Sudan și Sahara, deasupra Kamerunului, și este sub stăpânire franceză. Dispariția sa înseamnă moartea teritoriului Ciad și întinderea Saharei spre Sud.

CUM SUNT PLĂTITE MĂRCILE VECII ÎN GERMANIA

LA o licitație de mărci din săptăplătit preturi colosale pentru mărci

poștale vechi germane. Pentru două mărci hanovreze verzi de 10 groșite s'au plătit 160.000 și 250.000 mărci cu toate că aveau mici defecte. O marcă de o grosită din Brunsvik a costat un milion. Prețul cel mai mare l'au obținut două mărci saxone de 3 fenigi cu rara stampilă Bautzen. Aceste două mărci au fost vândute pe zece milioane mărci.

SECEPTRULLUI TUT-ANK-AMON

ÎN cușorul auriu, seos din mormântul celebrului faraon, s'a găsit pe lângă o roche de preot egiptean, coliere în faianță, inele de aur masiv, stufe fin lucrate, încă un inel cu inițiale H. T. cari însemnau, în vremea aceia „puterea regală“, și care se numia *hek*.

Se crede că acest inel reprezintă sceptrul lui Tut-Ank-Amon.

SE SPOREȘTE NUMĂRUL SOLDAȚILOR

ACESTA este unul din rezultatele acestui război, care avea să pună capăt războaielor. În 1913, 1917 la sută din veniturile Europei erau întrebuințate pentru scopuri militare, la 1922 era 24.2 la sută. Cheltuielile militare ale Germaniei, Austro-Ungariei și Bulgariei au scăzut cu 80.000.000 lire sterline și cu toate acestea sporul de cheltuieli al Europei se însumează la cel puțin 120.000.000 anual.

Sărmană Europă, în loc să-ți folosești banii și energiile atâtor milioane de oameni în scopuri umane, reese că te pregătești de un nou război, care nu mai poate însemna decât ruina ta totală...

CARNEA DE LUP INCEPE A DEVENI GUSTOASĂ

ÎN com. Tîfești Putna, trăește invalidul de război Ion Stoica, un om lipsit complet de mijloace de trai. Singura lui avere era un cal cu care spera să-și facă muncile, dar nici de el nu a avut parte, un lup l'a mâncat.

Supărat și în disperarea lui s'a jurat în fața preotului și a mai multor oameni că va mânca un lup. În adevăr, omul se puse la pândă și nu după mult timp omoară un lup tocmai în locul unde i se mănecase calul.

Adus în sat a făcut un foc mare a chemat preotul și mai mulți oameni, a tăiat o bucată de carne din lup a fript-o și a mâncat-o în fața tuturor, iar restul a conservat-o făcând pastramă, etc.

Faptul e viu discutat.

HARFA LUI DUMNEZEU

„Mulțumiri lui Dumnezeu din citară; din harfă cu zece strune“. - Psalm 33:2.

„Deosebite mărturii ale legii și profețiilor sunt coardele pe această harfă, care, când este vibrată de spiritul sânt, locuind în inimile noastre și atinsse de degetele încusite ale cercetătorului predat după adevărul dumnezeesc, produc cea mai gâgâșă melodie ce a căzut vre-odată în urechile muritor“. — C. T. Russell.

Cuvântul lui Dumnezeu este această Harfă, care de multă vreme a fost amorțită, și care amorțea a fost pricinuită de crezurile conflicte ale veacurilor întunecate, iar oamenii au auzit numai note (sunete) contradictorii. Vibrarea coardelor ei — dela Facere până la Apocalips — dă cea mai dulce și mai grandioasă melodie ce a auzit vre-odată urechea omenească.

Ce poate fi mai inobilitor decât ascultarea muzicii produsă de Harfa lui Dumnezeu — mărturia Legii, a Profețiilor, a lui Isus, și a celor doisprezece Apostoli în ce privește scopul lui Dumnezeu pentru om? În cartea aceasta este adunată materia asupra celor zece puncte de învățăături principale ale Bibliei, și înțelegerea lor va produce o melodie dulce, care va umplea inima fiecăruia cu admirație pentru Creator, Domnul Isus, Biblie și simpatie și mai mare bunăvoință față de semenii noștri.

370 PAGINI 30 LEI!!

Comande la editura „VIATA” Cluj